

Бабин Яр 1941 рік: "міфи" та історичні факти

Заєць Олена

Розробка тренує критичне мислення учнів. В процесі роботи в них буде можливість не лише зібрати матеріал в рідних та знайомих, але й перевірити його. Під час заняття потрібно використовувати телефони. Розробку можна використати в навчальних цілях на уроках історії, на уроці Громадянської освіти, під час проведення виховних заходів приурочених вшануванню пам'яті жертв Бабиного Яру (29-30 вересня), до Дня прав людини в рамках тижня правознавства. Матеріал створено в рамках конкурсу розробок у 2020 році.

Мета:

сформувати знання про трагічні події 1941 року в Києві та уявлення про вбивство євреїв в роки Голокосту; розвинути емоційний інтелект, навички критичного мислення на прикладі історичних подій; виховувати співчутливу особистість з активною громадянською позицією; показати можливості використання сучасних гаджетів з метою дослідження та пізнання наукових фактів.

Очікувані результати:

після цього заняття учні зможуть:

- сформувати і висловити власну точку зору з теми "Голокост" та використовувати набуті вміння для формування власної думки з будь-якого проблемного питання;
- практично застосовувати навички критичного мислення;
- вести записи своїх емоцій з метою керування ними;
- використовувати смартфони, мобільні додатки для відвідування інтерактивних виставок з освітньою метою.

Тривалість: 60 хвилин.

Формат: заняття.

Необхідні матеріали:

дошка, смартфони з програмою розпізнавання QR-кодів (кожен учень може використовувати свій телефон, у разі його відсутності у когось з учнів можна надати можливість працювати у парі з товаришем), роздатковий матеріал ("Мої нотатки" та інструкції за кількістю учнів), фліпчарт з плакатом "Міфи.Історичні факти", гарнітура.

План заходу

Крок 1. Організаційний момент. Вступне слово

Для цього заняття необхідно дати учням **завдання на випередження**. Попросіть учнів опитати родичів, знайомих, однолітків, вчителів про те, що вони "знають" або чули про події 1941 року в Бабиному Яру в місті Київ.

Зберіть результати випереджального завдання. Попросіть учнів підготувати смартфони,

роздайте матеріали для роботи.

Крок 2. Мотивація

Розкажіть, що під час заняття в учнів буде можливість перевірити матеріали, зібрані в результаті опитування. Наголосіть, що їм можна і треба користуватися смартфонами - бо ви спробуєте використати Інтернет з метою набуття нових знань, а не лише для спілкування і розваг.

Крок 3. Представлення теми та очікуваних результатів

Методом "мозкового штурму" визначте слова-асоціації, які виникли в учнів щодо теми заняття. Запишіть результати на дошку й залишіть до кінця заняття.

Крок 4. Формулювання завдання

Зібрані під час першого кроку результати випереджального завдання запишіть на плакат: "Події 1941 р. в Бабиному Яру".

Плакат розкресліть навпіл: на одній половині під заголовком "Міфи?" написано (наприклад): розстрілювали "мирних радянських жителів"; неймовірно велика кількість жертв; нічого не знаємо про Бабин Яр - та інші результати опитування. Другу половину під заголовком "Історичні факти" лишіть порожньою.

Зверніть увагу: поняття "міф" в занятті використано умовно. Мова йтиме про розповсюдженні уявлення, помилки, чутки, маніпуляції фактами тощо, які багато людей сприймають як знання, хоч насправді вони не базуються на історичних фактах або не відповідають їм.

Завданням учнів буде протягом заняття, використовуючи матеріали виставки, підтвердити чи спростувати або уточнити написане на плакаті у стовпчику "Міфи?" Для виконання цього завдання треба дотримуватися правил роботи (додаток 1) та заповнювати "Мої нотатки" (додаток 2).

Можна також обирати іншу тему для плакату, залежно від контексту уроку, попередніх знань та зібраних учнями даних.

Крок 5. Самостійна робота з віртуальною виставкою

Учні працюють самостійно і роблять записи в нотатниках, за бажанням висловлюються щодо своїх висновків. Вчитель записує висновки учнів на чистій частині плакату "Історичні факти". Наприклад: у Бабиному Яру розстрілювали євреїв, військовополонених, ромів, українських націоналістів, членів радянського підпілля, душевнохворих; точна кількість жертв Бабиного Яру не встановлена, тощо.

Спробуйте протягом роботи перевірити максимальну кількість даних, отриманих учнями від випереджального завдання.

Обговоріть також запитання нижче. За потреби поверніться до результатів "мозкового штурму". Запитайте, чи учні хотіли б щось змінити або додати.

Запитання до учнів:

- Що нового ви дізналися про події 1941 року в Бабиному Яру?
- Скільки минуло часу від окупації нацистами Києва до початку вбивств?
- Що вас найбільше вразило при перегляді віртуальної виставки?

Крок 6. Підсумки

Підводячи підсумки заняття, акцентуйте увагу на цитаті, яку записано у листку "Мої нотатки": "Історія - скарбниця наших діянь, свідок минулого, приклад і повчання для сьогодення, застереження для майбутнього" (М. Сервантес).

Розбираючи її проведіть підсумкове обговорення: "Який урок для сьогодення можна засвоїти з вивченого Вами сьогодні?"

Ще раз поверніться до фліпчарту з міфами та фактами. Запропонуйте учням повернутися до респондентів (родичів, знайомих, однолітків, вчителів) та розказати їм більше про теми чи факти, яких вони не знали чи подали невірно.

Також можна попросити учнів скласти сенкан на тему "Шлях до історичної правди про Бабин Яр". Наприклад:

1. Іменник (тема) - **Бабин Яр**
2. Два прикметники - **Жахливий, трагічний**
3. Три дієслова - **Знаємо, пам'ятаємо, вшановуємо**
4. Фраза-ставлення до теми - **Чужого болю не буває**
5. Синоніми до першого рядка - **Горе, сльози**

ПРАВИЛА РОБОТИ ТА ПОСИЛАННЯ

Посилання на файл:

[dodatok-pravyła-ta-kod.pdf](#)

* Текст файлу знаходиться після додатків.

(Джерело: Авторський матеріал)

МОЇ НОТАТКИ - ШАБЛОН ДЛЯ ЗАПОВНЕННЯ

Посилання на файл:

[dodatok-moyi-notatki-vert.PDF](#)

* Текст файлу знаходиться після додатків.

(Джерело: Авторський матеріал)

Додаток 1

Інструкція « Наші правила»:

1. За допомогою QR – кодів уважно вивчити матеріали віртуальної виставки «Бабин Яр: пам'ять на тлі історії» на оглядовій точці № 3.
2. Кожен оформлює робочий листок «Мої нотатки». Більшість питань потрібно заповнити в класі, питання позначені * можна дописати вдома.
3. «Будьте взаємно ввічливими» (Л. Костенко)

QR – код для входу до віртуальної виставки:

(якщо відсутня програма для розпізнання QR-кодів, то до віртуальної виставки можна зайти за посиланням <http://memory.kby.kiev.ua>)

« Історія – скарбниця наших діянь, свідок минулого, приклад і повчання для сьогодення, застереження для майбутнього» М. Сервантес

МОЇ НОТАТКИ

Дата та віртуально відвідане місце: _____

Нові персоналії: _____

Про які теми йшлося: _____

Опис місця (місць): _____

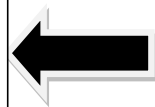
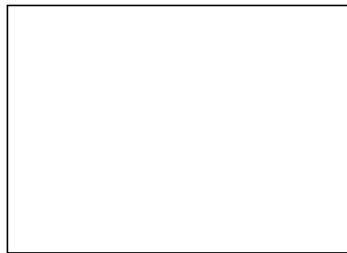
*Як я почувався (почувалася): _____

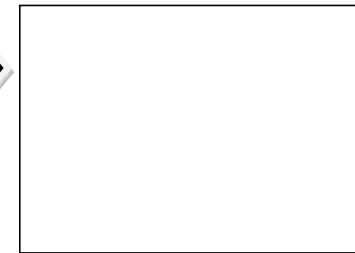
* Мене вразило:

*Як цей досвід допоможе мені особисто

Що нового я дізнався (дізналася):

*Як це допоможе мені у навчанні

Питання позначені * можна дописати вдома